

ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ

«Μήδεια» του Μποστ από το ΘΟΚ

Σκηνοθεσία: Γιώργος Μουαίμης. **Σκηνικά-κοστούμια:** Στέφανος Αθηναίτης. **Μουσική-τραγουδία:** Κώστας Κακογιάννης. **Χορογραφίες:** Χριστίνα Ρότσακα. **Φωτισμοί:** Γιώργος Κουκουμάς. **Παίζουν:** Αννίτα Σαντοριναίου, Αντώνης Κατσαρής, Σπύρος Σταυρινίδης, Ανδρέας Τσουρής, Έλενα Παπαδοπούλου, Ντίνος Λύρας, Χρύσανθος Χρυσάνθου, Έλενα Ευσταθίου, Χριστόφορος Χριστοφόρου, Γιολάντα Χριστοδούλου, Μήδεια Χάννα, Μάρα Κωνσταντίνου, Άντρη Κυριαζή, Έλενα Δημητρίου, Νέδη Δημητρίου, Νικολέττα Χριστοφόρου, Βίκη Γεωργιάδου, Χριστίνα Ρότσακα

ΘΕΩΡΩ τη «Μήδεια» του Μποστ το πιο αστειό κείμενο που έχω διαβάσει στη νεοελληνική. Η κοσμοθεωρία και η αισθητική του Μποστ ενωμένες δημιουργούν ένα μαγικό πρίσμα, ένα εργαλείο όχι παρά-, αλλά με-τα-μόρφωσης του κόσμου. Αν κοιτάμε απ' αυτό το πρίσμα, αμέσως και αδιακρίτως ξεφουσκώνουν όλα τα φουσκωμένα, τα ιερά και τα όσια, τα εθνικά και τα ηθικά (στενή συγγένεια με τον Αριστοφάνη). Ο χρόνος χάνει τη γραμμικότητά του και η αρχαιότητα αγκαλιάζεται με την επιθεωρησιακά δοσμένη επικαιρότητα. Η ανορθογραφία αποκτά αισθητική αξία και λειτουργεί ως φυσικός νόμος στον μποστικό κόσμο. Εδώ η (περιβόητη) ελληνικότητα φοριέται ανάποδα. Εδώ οι ιδιωματικές εκφράσεις όχι μόνο διαβάζονται κυριολεκτικά, αλλά και αξιοποιούνται στην πλοκή, π.χ. τα παιδιά της Μήδειας δεν έπαιρναν τα γράμματα ούτε στο σχολείο, αλλά ούτε και στο ταχυδρομείο που εργάζονταν (τυπολογική ομοιότητα με τον Λιούις Κάρολ). Εδώ ο σουρεαλισμός είναι πηγαίος, σχεδόν ναΐφ, σκέτος Θεόφιλος. Το να ανεβάσει κανείς κάποιο από τα θεατρικά του Μποστ σημαίνει να δημιουργήσει έναν τέτοιο κόσμο και τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν πρέπει να είναι όλα ελεγχμένα με γνώμονα την «μποστικότητα» τους.

Τα φετινά «Κύπρια» εγκαινιάστηκαν με την παραγωγή της «Μήδειας» του Μποστ του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου. Ο σκηνοθέτης Γιώργος Μουαίμης είχε την ιδανική για τον πρωταγωνιστικό ρόλο ηθοποιό, την Αννίτα Σαντοριναίου. Ιδανική, επειδή, όπως πολλές φορές διαπίστωσαν οι Κύπριοι θεατές, το υποκριτικό της χάρισμα σαν εκκρεμές φτάνει στις τραγικές και κωμικές άκρες. Ακόμα και εκείνες οι πλευρές της υποκριτικής της προσωπικότητας όπως η υπερβολή στην έκφραση και η τάση στο ανοιχτό, προς το κοινό πλασάρισμα της ατάκας και της πόζας, που κάποιες φορές εμπόδιζαν την ηθοποιό να φτάσει σε περισσότερη εσωτερικότητα σε κάποιους ρόλους, εδώ απεδείχτηκαν τέλεια μέσα για το πλάσιμο μιας εντυπωσιακής Μήδειας. Η Σαντοριναίου είναι άνετη και επιβλητική στη σκηνή, επιδεικνύει τεχνικές (κίνηση, φιξάρισμα πόζας και έκφρασης προσώπου, εναλλαγή προφορών, τραγούδι), αλλά και απολαμβάνει το κείμενο της. Επενδύει σ' αυτό το ρόλο, στοιχηματίζει στην επιτυχία και κερδίζει το στοίχημα.

Ετσι ο Γιώργος Μουαίμης δημιουργεί σε δυνατό «κέντρο» στην παράστασή του, πλαισιωμένο από πολύ καλές μέχρι σχεδόν καλές μινιατούρες των υπόλοιπων ρό-

λων. Ο Ανδρέας Τσουρής και Έλενα Παπαδοπούλου δημιούργησαν ωραία σκηνή ως Οιδίπους και η διπούς Αντιγόνη. Καλό το πέρασμα του Κρητικού καλόγηρου (Χρύσανθος Χρυσάνθου). Στη Γιολάντα Χριστοδούλου θα μπορούσε να καταλογίσει κανείς την απουσία της σουρεαλιστικής τρέλας από την κάπως μονότονα ναζιάρα καλόγριά της, αλλά καθώς ντεμπούταρει, μάλλον συγχαρητήρια της αξίζουν που αντεπεξήλθε σε τόσο απαιτητικό κείμενο. Υπερβολικά βοηθητικός χωρίς προσωπικότητα ο Ευριπίδης του Ντίνου Λύρα. Η Έλενα Ευσταθίου κάνει καλά τα λίγα που έχει να κάνει. Πολύ ωραίος, αλλά υπερβολικά «ο εαυτός του» Αντώνης Κατσαρής (Τροφός). Και απλώς υπερβολικά ο εαυτός του Σπύρος Σταυρινίδης.

Πιστεύω, πως αν ο σκηνοθέτης επεδείκνυε περισσότερη αυτοσυγκράτηση δουλεύοντας τα «περιθώρια» της παράστασης, το συνολικό αποτέλεσμα θα ήταν πιο κοντά στο ύφος και την αισθητική του κειμένου. Ο χορός παραείναι στο πρώτο πλάνο, με πολύ περισσότερους μικρούς προσωπικούς στόχους, χαρακτηρισμούς, νούμερα κ.τ.λ. απ' ό,τι μπορεί να φέρει εις πέρας η ομάδα των ηθοποιών του χορού. Η Έλενα Δημητρίου, η Μάρα Κωνσταντίνου, η Άντρη Κυριαζή προηγούνται με διαφορά της υπόλοιπης ομάδας στην αποτελεσματική έκφραστικότητα. Ο Μουαίμης βαρυφόρτωσε το θέαμα και το ακρόαμα, συχνά υπερεκιάζοντας το μεγαλοφών χιούμορ του κειμένου με κάπως φλύαρα και παρεϊστικά αστεία. Τα κοστούμια του Στέφανου Αθηναίου στην προσπάθειά του να ανεξαρτητοποιηθεί από τις πολύ συγκεκριμένες ενδυματολογικές προταγές του Μποστ (ο ίδιος είχε κάνει τα κοστούμια της παράστασης του Θεάτρου Στοά σε σκηνοθεσία Θανάση Παπαγεωργίου με πρωταγωνίστρια τη Λήδα Πρωτοψάλτη) απομακρύνθηκαν από την μποστική αισθητική της διαχρονικά μικτής ανάποδης ελληνικότητας και έγιναν κατ' εμένα, υπερβολικά ποικίλα, από τις Κλεοπάτρες του χορού μέχρι τους Χρυσούς Σεξάγγελους.

Η μουσική του Κώστα Κακογιάννη όμορφη και μελωδική μερικές φορές χρειαζόταν περισσότερη αισθητική «ανορθογραφία», περισσότερο μουσικό χιούμορ.

Χωρίς αμφιβολία, η παράσταση άρεσε στο κοινό της λευκωσιτικής πρεμιέρας και η Μήδεια της Αννίτας Σαντοριναίου θα λογαριάζεται στις προσωπικές επιτυχίες της ηθοποιού. ●